

TAHTA

FİKİR EDEBİYAT
PLATFORMU

21 EYLÜL EKİM
2025

ISSN: 2980-325X
TAHTA
EKSİK

“Sen yoksa beni
Yaşamaktan bıkar mı sandın?”

Goethe

Fadime Kiremit- Murat Kaya- Sümeyra Kamış- Mustafa Ünver- Gülhan Tuba Çelik-
Kudbeddin Çelik- F.Ahu Çetres- Elif Ahsen Yıldırım-Zümrüd-ü Sabah- Uğur Ataş-
Sennur Mutlugil- Meliha Kaplan- Hatice Aktepe -Emine Önder- Ali Havan

HAKKIMIZDA

BİZ KİMİZ?

Bir tahtası eksik olan birkaç kişi bir araya geldik. Öyle takılıyoruz. Siz de gelsenize!

NE YAPIYORUZ?

Dergi çıkarıyoruz.
2022 Ağustos ayında yayın hayatımıza başladık.
Başlangıçta aylık olarak yayın yapıyorduk. Sonra “yav işimiz gücümüz var şunu iki ayda bir yapalım” dedik.
2023 yılında iki ayda bir yayın yapmaya başladık. Hala devam ediyoruz.
Tahta atölye kategorimiz de var. Orada da daha yolun başındaki bir tahtası eksik olanlara yer veriyoruz.

NİÇİN YAPIYORUZ?

Böyle güzel oluyor.

İLETİŞİM

✉ iletisimtahta@gmail.com

📍 Neredeysek oradayız.

🌐 www.tahtafikiredebiyat.net

ISSN: 2980-325X

TAHTA FİKİR EDEBİYAT PLATFORMU

tahtafikiredebiyat.net

KÜNYE

Genel Yayın Yönetmeni

Uğur Ataş

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Kübra Ataş

Şiir Editörü

Muhammet Emin Sağır

Öykü- Kurmaca Editörü

Hatice Aktepe

Düşünce Yazıları Editörü

Halime Koç

Görsel Danışman

Kübra Ataş

YASAL KONULAR

Bütün yayın hakları Tahta Fikir Edebiyat Platformu'na aittir. Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz, dijital ortamda yayınlanamaz.

SAYIDA NELER VAR

ŞİİR

Ceng-i Cidal	4
Murat Kaya	
Adle Lina	17
Kudbeddin Çelik	
Nilüfer	22
Elif Ahsen Yıldırım	
Bir İksir-İ Beyan	23
Zümrüd-ü Sabah	
Kavuşum	26
Sennur Mutlugil	
Anıların Tadındaki Yaşam	27
Meliha Kaplan	
Bir Çift İskarpın	30
Emine Önder	
Nişanesi Kalsın	31
Ali Havan	

DÜŞÜNCE YAZILARI

Gol, Politika, Felsefe	24
Uğur Ataş	
Harflerin Sessizliği, Kelimelerin Yankısı	28
Hatice Aktepe	

ÖYKÜ- KURMACA

Duyguların Renkli Dansı: Apartman	
Sakinlerinin Gizemi	1
Fadime Kiremit	
Bir Akşam Gelen Geçmiş	
Sümeyra Kamış	6
Göz	8
Mustafa Ünver	
Aramızdaki Şeyler	13
Gülhan Tuba Çelik	
Mahallenin İğnecisi	18
F. Ahu Çetres	

DUYGULARIN RENKLİ DANSI: APARTMAN SAKİNLERİNİN GİZEMİ

Fadime Kiremit

"Gül Apartmanı" derlerdi ona, ama adının aksine, buradaki yaşam hiçbir zaman tek bir renge bürünmezdi. Çünkü bu apartman, dünyanın belki de en eşsiz binasıydı: Her dairesi, içinde yaşayan kişinin o anki en baskın duygusuna göre renk değiştirirdi. Sabahları, penceresinden içeri süzülen ilk ışıkla birlikte, apartmanın dış cephesi devasa bir tuval gibi canlanır, her bir daire, içerideki ruh halinin bir aynası olurdu.

Zeynep, apartmanın giriş kısmında 1 numaralı binada, gri bir dairede oturuyordu. Gri, genellikle kararsızlığın, bazen de hafif bir hüznün rengiydi. Zeynep, bir yazar adayıydı ve çoğu zaman karakterlerinin çıkmazlarında kaybolur, hikayesinin nereye gideceğini bilemezdi. Dairesi, onun içindeki o ince, puslu bekleyişin bir yansımasıydı. Komşularına baktığında, binanın her gün bir gökkuşağı gibi parlamasına tanık olurdu.

Zemin kattaki 2 numarada yaşayan Mevlüde Teyze'nin duvarları hep soluk maviye bürünürdü. Mavi burada huzurun ve kabullenişin rengiydi. Eşini kaybedeli on yıl olmuştu ama o, acısına alışmış, yaşamayı öğrenmişti. Perdeleri aralık bırakır, sabahları çocuk seslerini dinlerdi. Onun duvarları maviyle birlikte biraz da şefkat kokardı.

3 numarada, genç psikolojik danışman adayı Elif oturuyordu. Renkleri en çok değişen daire onunkiydi. Bazı sabahlar sarı olurdu, bir düşünce parıltısıyla uyanırdı çünkü. Bazense yeşildi; büyümek, iyileşmek ve başkalarını anlamak isteyen bir kalbin rengiydi bu. Ama ne zaman içini "yetersizlik" kaplasa griye çalardı duvarları. O, içindeki öz değer, kaygı ve merhamet arasında salınan bir ruhla yaşardı. Ama her gün biraz daha kendine dönerdi.

Zemin kattaki 4 numaralı Bay Cemil'in dairesi sık sık parlak kırmızıya bürünürdü. Kırmızı, öfkeyi işaret ederdi. Bay Cemil, emekli bir yargıçtı ve haberlerde gördüğü her adaletsizliğe kanı kaynardı. Onun kırmızısı, binanın temellerinde atan tutkulu bir adalet arayışı gibiydi.

Üçüncü kattaki genç çift, Elif ve Can'ın dairesi ise pembe ve turuncunun tonları arasında gidip gelirdi. Pembe, taze aşkın, turuncu ise neşenin ve heyecanın rengiydi. Onlar evden ayrılırken pencerenin pembeye çaldığını gören Zeynep, dudaklarında hafif bir gülümsemeyle kendi griliğine dönerdi. Bazen, nadiren de olsa, Elif'in dairesi soluk mora çalardı; küçük tartışmaların ve yanlış anlaşılmanın rengi.

Çatı katında, 4 numarada yaşayan küçük Efe ise bu apartmanın kalbiydi. O uyandığında apartmanın tamamı bir anlığına parıldardı. Onun odası gökkuşağı gibiydi; neşeyle, merakla, hayalle boyanmıştı. Masumiyet, yaratıcılık ve özgürlük, onun çizdiği resimlerde olduğu kadar duvarlarında da yaşardı. Ancak apartmanın en gizemli dairesi, ikinci kattaki yaşlı ressam Madam Ada'nın dairesiydi. Madam Ada'nın dairesi, diğerlerinden farklı olarak, genellikle derin bir indigoya bürünürdü. İndigo, genellikle sezginin ve derin düşüncelerin rengiydi, ama bazen bu indigo o kadar koyulaşırdı ki, siyaha çalar, sonsuz bir hüznün denizine benzerdi. Madam Ada, nadiren dışarı çıkardı ve dairesinin bu gizemli rengi, apartman sakinleri arasında hep bir merak konusu olmuştu.

Bir gün, Zeynep'in dairesi aniden parlak sarıya döndü. Sarıyı daha önce hiç bu kadar keskin görmemişti. İçine dolan coşkuyla klavyesine sarıldı; aylardır tıkanıdığı hikayesinin düğümü çözülmüş, karakterleri canlanmıştı. O gün, Zeynep'in dairesi öğlene kadar sarı kaldı, apartmana neşe saçan bir güneş gibi parladı. Fakat aynı akşam, Madam Ada'nın dairesindeki indigo o kadar koyulaştı ki, neredeyse bir karadelik gibi tüm ışığı içine çekiyordu. Zeynep, penceresinden baktığında, apartmanın geri kalanının rengarenk dansının Madam Ada'nın dairesinin etrafında soluklaştığını fark etti. Bir endişe doldu içine. Bu renk, sadece hüznün değildi; bu, çok daha derin, çok daha karanlık bir şeydi.

Zeynep, cesaretini toplayıp Madam Ada'nın kapısını çaldı. Kapıyı, solgun yüzlü, gözleri uzaklara dalan yaşlı kadın açtı. Dairenin içi de dışı gibi koyu indigoydu. "Madam Ada," dedi Zeynep, sesi titreyerek, "renginiz... çok koyu bu akşam." Madam Ada gülümsedi, acı bir gülümsemede bu. "Ah, sevgili Zeynep. Kaybettim onu. Son fırça darbesiydi." Elinde tuttuğu, henüz bitmemiş, ama başyapıt olduğu anlaşılan tabloya baktı. Eser, Madam Ada'nın ölen ilham perisine, gençlik aşkına adanmış son tablosuydu. Onu nihayet bitirebilmişti. Tabloya son fırça darbesini vurduğunda, içinde tuttuğu son büyük acı da serbest kalmış, dairesinin rengini en derin indigoya çevirmişti.

Zeynep, tablonun güzelliği karşısında dona kaldı. O an anladı ki, bazı duygular o kadar derindi ki, onları ifade etmenin tek yolu, o en koyu renklere bürünmektir. Madam Ada'nın dairesi, bir acı çığlığı gibi duruyordu o anda. Zeynep, Madam Ada'nın elini tuttu. Konuşmaya gerek yoktu. O dairenin rengi, sözcüklerden daha fazlasını anlatıyordu. Ve o gece, Zeynep'in dairesi, yavaşça derin bir maviye dönmeye başladı. Mavi, empatinin ve anlayışın rengiydi. Bay Cemil'in dairesi bile, kırmızı öfkesini bir kenara bırakmış, koyu indigonun hüznüne bir saygı duruşu olarak sakın bir yeşile dönmüştü; huzurun ve kabullenişin rengine.

Bir sabah apartmanın tamamı bembeyaz oldu. Ne bir renk, ne bir ses. O gün, karşı apartmandaki yaşlı komşu vefat etmişti. Herkes kendi dairesinde, kendi yasına çekilmişti. Belki yalnızlık iyileşmiyordu ama başkalarının acısını hissetmek, insanı insan yapıyordu. Gül Apartmanı, o gece, sakinlerinin duygusal haritasını tüm çıplaklığıyla sergiledi. Renkler sadece birer gösterge değil, birer dil, birer anlayış köprüsü olmuştu. Zeynep, o gece, insanların duygularını gizlemeye çalıştıklarını, ama bazen o duyguların, renkler aracılığıyla en saf halleriyle ortaya çıktığını anladı. Ve apartmanın rengarenk duvarları, aslında insan ruhunun ne kadar zengin, ne kadar karmaşık ve ne kadar birbirine bağlı olduğunu fısıldıyordu. Her renk, bir hikaye, her hikaye, bir bağdı.

Zeynep'in gözlem yeteneği, apartmanın renkleriyle daha da keskinleşti. Artık komşularının kapısını çalmadan bile, onların iç dünyalarında neler olup bittiğini sezebiliyordu. Sabahları uyanıp penceresinden dışarı baktığında, Bay Cemil'in dairesi hala kırmızıysa, günün haberlerini endişeyle açar; Elif ve Can'ın dairesi pembeyle turuncu arasında neşeyle dans ediyorsa, onların mutluluğuna ortak olurdu. Bu görsel duygu atlası, bazen beklenmedik durumlar yaratırdı.

Zeynep, bu deneyimlerin her birini not alarak, kendi hikayesini örmeye başladı. Karakterleri artık sadece hayal ürünü değildi; onlar, Gül Apartmanı'nın yaşayan, nefes alan renklerinden ilham alıyordu. Her duygunun, her rengin bir anlamı vardı ve hiçbiri ne iyi ne de kötüydü; hepsi insan olmanın bir parçasıydı. Kendi dairesi de artık nadiren griye çalıyor, çoğunlukla ilhamın parlak yeşili, merakın masmavi tonları veya yazmanın doyurucu beyazıyla parlıyordu.

Bir yıl geçti. Zeynep'in kitabı bitmişti. Kitap ismi olarak da; "Gül Apartmanı'nın Renkleri" olarak belirlemişti. Kitap, apartman sakinlerinin iç dünyasını, renkler aracılığıyla nasıl birbirine kenetlendiklerini ve görünürdeki duygusal şeffaflığın, aslında nasıl daha derin bir empati ve anlayış yarattığını anlatıyordu. Kitabın yayımlandığı gün, apartmanın önü meraklı insanlarla doldu. Zeynep, penceresinden baktığında, tüm apartmanın, daha önce hiç görmediği bir renk armonisine büründüğünü fark etti. Her daire, hafifçe parlayan, pastel tonlarda bir altın sarısına dönüşmüştü. Bu, sakinliğin, içsel huzurun ve kabulün rengiydi.

Bay Cemil'in kırmızısı solmuş, Madam Ada'nın indigosu yumuşamış, Elif ve Can'ın pembeleri dinginleşmişti. Herkes, kendi duygularının bir parçası olmayı ve başkalarının renklerini okumayı öğrenmişti. Gül Apartmanı, sadece duvarları renk değiştiren bir bina değil, insan ruhunun tüm zenginliğini, tüm kırılganlığını ve tüm gücünü yansıtan canlı bir tapınağa dönüşmüştü.

Ve Gül Apartmanı, bir daha asla sadece bir bina olmadı; o, insanlığın duygu denizinde yüzen, canlı bir gemiydi.

CENG – İ CİDÂL

Murat Kaya

İçimde kaynayan volkan sen, sen diye inler, ey kara gözlü dilber!
Gülen dünyaya kapalı kalbimin sesi, senden kalan hatıraları demler.
Bu aşk ağarttı mahzun gönlümü, ziyaret edilen bir mübarek gibi;
Modern şehirlerin kem gözleri ısıdırıp dururken beni bir engerek gibi.
Kurumuş bir dala dönmüş ruhum, namütenahi sevgin ile göverdi,
Benim simam ki, bakışlarıyla kof yürekleri bir kırbaç gibi döverdi.
Böyle geçip giden gençliğim ardında zulme başkaldıran ses bıraktı,
Senin o güzide ruhun da, ruhuma dirilişe dair ulu bir nefes bıraktı.
Şimdi bu yaşımda dağları devirircesine modern asra bileniyorum,
Her şeye rağmen kibri bir kenara bırakıp Rab'dan aşk dileniyorum.
Çocukluğumda Ömer Seyfettin eserlerinden yiğit duygular aldım,
O gün bu gün hep mazlum safında yer edinip, resul yanında kaldım.
Devrimcileri imrendiren yalaz bir direniş öyküsü bıraktım geride,
Beni beklese de, ayazda kalmış kurt gibi uluyacağım günler ileride.
Şehevi arzulardan arınarak ilahi aşk sırrı için canımı dişime taktım,
Aydınlık hüküm sürsün diye yurdumda kalbimi meşale gibi yaktım.
Dillere destan istiklal mücadelemize bu candan geçerek bağlandım,
Bu mücadeleyi unutmadan yeni nesle aktarmak için hep dağlandım.
Bu yoldan kıl payı ayrılmadım hakikat için ciğerimden oyulsam da,
Nuh gibi gözyaşları dökerek haykırdım her kapıdan kovulsam da.
Taşlanan resul gibi huşu içinde kalıp elden bırakmadım merhameti,
Nazil olan haberlerle sıkı fıkı olup O'nun gibi kucakladım rahmeti.
Kapitalist düzeni en azılı düşman ilan ederek ben bu yaşıma geldim,
İlahi aşk katına kavuşmak için, Ferhat gibi nefsin dağlarını deldim.

Yalnız, peygamber anılarıyla hemdem bir hayata yelken açtım ben;
Cibril gibi alnımı sıvazlayıp destek oldun bu yolda bana yalnız sen.
Memleketime dair türküler söyler, kalbimde şarıl şarıl kanayan yara,
Nebiden el alıp hikmet ışığı yakarım hiçbir hane düşmesin diye dara.
Ben ki, Karacaoğlan gibi üryan geldim gene üryan giderim diyorum,
Kapitalizm yerle bir olsun diye bir obur gibi kendi kendimi yiyorum.
Ki, bu gök kubbe altındaki binlerce şehidin dolaşır, damarımda kanı,
Akif gibi inlet de beni etme istiklalden cüda ey Rab alsan da bu canı.
İstiklal harbi ruhunu içmişim kendimden geçerek kana kana bir kere,
Ne gam aç köpekler gibi kıvransam, kaplasa da her yanıma yara bere.
Mazlumların ahını işitip durdukça, insanlığımdan utanır olan benim;
Peygamber izi sürdüğümünden Cibril tarafından da kutlanır olan benim.
Modern zamanların albenisine, nefret kusa kusa, her dem dış biledim;
İnsanlığı kavuran sömürü düzeninin yıkılmasını da, Rab'dan diledim.
Zehir zemberek bir hayat sunan batı yaşamına yüreğim kin biriktirdi,
İbrahim gibi put kırıp, La ilahe illallah'ı bir anıt gibi ruhuma diktirdi.

Ve ben höykürerek modern çağların ümüğünü, serden geçerek sıktım;
Öyle bir aşk ateşiyle yandım ki, sonunda bu dar – ı dünyadan bıktım.
İçimde boz bulanık seller gibi çağladı ilahi aşka duyduğum saf hasret,
Ve beni sırat – ı müstakimde sabit kıldı, resule beslediğim muhabbet.
Bundan dolayı bu serab – ı ömrüme bir kara koca gönül edildi hediye,
Leyla'sını arayan mecnun gibi, alnıma yazılsa da, peymâ – yı badiye.
Bir yağlı kurşun olup, modern zamanın böğrüne saplanıveren benim;
Ve peygamber yoluna kurban, yüreği dağdar kılınan ben de bir senim.
Nefsin oyununu bozmakla, bu dünyada dillere destan bir nam saldı,
Ruhumu dik tuta tuta, kalu belada verdiğim meşhur söze sadık kaldım.
Delik deşik olmuş yanık kalbimde ismini taşıyım, ey kara gözlü dilber!
İkimiz ki ahiret hayatına özlem çeke çeke nebi izinde olmuşuz mehter.

BİR AKŞAM GELEN GEÇMİŞ

Sümevra Kamış

Masada ertesi gün teslim edeceği projesinin son düzeltmelerini yaparken kapı çaldı.

Vakit akşamın ilerleyen saatleriydi. Beklediği kimse de yoktu.

“Hayırdır inşaallah.”

Masadan kalkıp kapıya yöneldi. Dürbünden baktı kimseyi göremedi. “Kim o?” diye seslendi. “Murat” dedi kapıdaki ses.

Ses sanki tanıdıktı, onu geçmişe götürdü. Bu isim ...Bir an durakladı. Geleceğini ummadığı, beklemediği birine aitti. O olabilir miydi? Tekrar sordu:

“Kim o?”

Biraz daha yüksek sesle cevap verdi kapıdaki: “Benim Murat.”

Kapıyı açıp açmamakta tereddüt etse de titreyen elleriyle kapının koluna uzandı. Yüzünü ateş basmıştı. Kapı açıldığında tanıdık ama yılların değiştirdiği bir yüzle karşılaştı. Mahcup bir çift göz kendisine bakıyordu. Yıllar sonra gerçekleşen bu ziyarete sevin sin mi, kızsın mı bilemedi. Birkaç saniye içinde pek çok duyguyu bir arada yaşadı. Heyecan, sevinç, öfke... Tüm olanlara rağmen sevinci ağır bastı. Yıllarca içinde ona karşı biriktirdiği o büyük öfke bir anda uçup gitmişti sanki. Ama karşısındakine sevincini göstermeye pek niyeti yoktu. Yüz kaslarını kontrol etmekte zorlansa da yüzüne donuk, memnuniyetsiz bir ifade yerleştirmeye çalıştı. Bir süre gözlerini tanıdığını belli edip hesap sorarcasına adamın üzerine dikti. Adamın mahcubiyeti utanca dönüşmüş, omuzları çökmüştü, bakışlarını yere indirdi. Sessizce birkaç saniye öyle durdular. Nihayet kafasını kaldırıp “İçeriye girmeme izin yok mu?” diye sordu adam.

Sessizce kapıyı açıp kenara çekildi. Murat adımları titreyerek içeri girdi. Gösterdiği koltuğa oturdu. O ise ayakta, ne söyleyeceğini bilemeden dikiliyordu. Adam evin içine göz gezdirdi. Bakışları masada durdu. Üzerindeki bilgisayara, kitaplara, kalem ve defterlere baktı.

“Hiç değişmemişsin. Yine o kitap kurdu, çalışma meraklısı kızsın. Bulduğun her şeyi okurdun, sanki içinde bir hazine bulacak gibi bir iştahla, hevesle.” dedi, konuşmak istemesine.

Bu isteği karşılıksız kaldı. Kadın susuyordu. Kızgınlığından, küskünlüğünden değildi bu suskunluk, yıllar önce annesini ve kardeşlerini en çaresiz zamanlarında terk edip giden ve bir daha dönmeyen, haber dahi göndermeyen bir ağabeyle ne konuşulur bilmediğindendi.

“Beni görür görmez tanımana şaşırdım.” diye konuşmasını sürdürdü.

Birden sordu:

“Nereden buldun evimi, niye geldin?”

Ağabeyi cevap yerine yılların yükünü taşıyan cümleleri dökmeye başladı:

“Kızgınsın, kırgınsın, haklısın da ama ben de haksız değilim.” Sesi ağlamaklıydı.

Bir cehennemin içinde yaşıyorduk. Annemin her gün uğradığı hakareti, şiddeti görmeye dayanamıyordum. Bizim yaşadıklarımız da cabası.” diye devam etti.

“Senin gitmenle annemin uğradığı hakaretler, yaşadığı şiddet son mu buldu sanıyorsun? Sen gidince annemin acıları dindi mi peki? Aksine senin özlemin acılarına bir acı daha ekledi.” diye karşı çıktı sesini yükselterek.

“Senin beni anlamayı beklemiyorum. Sen babamız olacak o adamın en sevdiği çocuğuydun. Bize karşı ne kadar zalimse sana karşı o kadar merhametli, sevgi doluydu. Hatrını kırmaz, bir dediğini iki etmezdi. Sevimyen, hakarete uğrayan, dayak yiyen bir çocuk olmanın ne demek olduğunu bilemezsin. Üstelik evin en büyüğü, en büyük erkek çocuğu olup da annenin uğradığı zulme şahit olduğun halde bir şey yapamamanın ne demek olduğunu da bilemezsin.”

Ağabeyinin bu sözleri karşısında yıllardır içinde ona karşı biriken öfke kabarmış, sevincinin üstüne çıkmıştı.

“Doğru diyorsun seni anlayamam. Çünkü babamın kardeşlerimden esirgeyip bana verdiği sevgi bile beni senin gibi bencil yapmadı. Senin dışındaki bütün kardeşler babamla mücadele etmeyi, ona karşı çıkmayı yeğledik. Annesini düşünen insan böyle yapar. Senin gibi kaçmaz. Hadi kaçtın diyelim, iyi olduğunun haberini de mi veremedin? Annesinin acılarına dayanamayan adam kendini biraz toparlayıp gelir, cehennem dediği yerden çekip alırdı annesini. Biliyor musun senin üzüntün annemi babamın zulümlerinden daha hızlı çöktürdü. ‘Oğlum bilmediği yabancı yerlerde ne yapar, öldü mü kaldı mı?’ diye gece gündüz gözyaşı dökme erkenden göçüp gitti bu dünyadan. Annemi bahane etme, sen ne yaptysan yalnızca kendin için yaptın.”

Konuştukça köpürüyor, geçen tüm yılların hıncını çıkarmak istercesine hesap sormak istiyordu. Daha da devam edecekti ki ağabeyinin gözlerinden boncuk boncuk yaşlar dökülmeye, koca adam küçük bir çocuk gibi hıçkırma hıçkırma ağlamaya başlayınca sustu. Ağabeyinin haline dayanamadı, mutfığa gidip bir bardak su getirdi. Bardağı uzatırken Murat başını kaldırdı, göz göze geldiler. Murat konuşmaya başladı: “O geceyi hatırlıyor musun? Babam annemi döverken araya girdiğim... Sonra beni öldüresiye dövdüğü geceyi... İki gün kendime geledim. O gün karar verdim. Güçlenip hem kendimi hem sizi kurtaracaktım. Ama evdeki hesap çarşıya uymadı. Gittikten sonra çalışmaya başladım. Daha fazla para kazanıp sizi yanıma daha çabuk almak için bazı işlere bulaştım. Çaresizliğimi kullanan kötü niyetli insanların eline düştüm. Onlardan paçamı kurtarınca annemin öldüğünü öğrendim. Bunu duyunca bir daha sizin yüzünüze bakacak cesareti bulamadım kendimde. Çünkü annesinin çilesini görmezden gelmiş, onlara sırt çevirmiş, kendini kurtarmak için evden kaçmış, bir ağabeydim artık sizin gözünüzde. Başaramamıştım.” “Bu düşünceyi değiştirmek için bir çaba gösterebilirdin.” “Büyümüştünüz, kimseye ihtiyacınız kalmamıştı, babamız olacak adam da yaşlanmıştı. Gelmemin, kendimi anlatmamın bir anlamı olmayacaktı.” “Şimdi niye geldin o zaman.” “Buraya geldiğini duydum, görmek istedim seni.” dedi bakışlarını kaçırarak. “Peki beni görmek istemende karınla boşanmanın payı var mı? Yaptıklarından dolayı çocukları karına verdiler. Ailen dağıldı, yapayalnız kaldın, bir aile istiyorsun.” Adam gözleri fal taşı gibi açılmış kardeşine bakıyordu. “Sen bizden çok kolay vazgeçtin ama biz senden geçemedik. Seni görmeyi kaldıramayacak olsam da haberlerini sürekli aldım. Sana dair her şeyi biliyorum.” Adamın yüzü kıpkırmızı kesilmişti. Utancından nereye bakacağını şaşırdı. Ani bir hareketle yerinden kalktı ve kapıya yöneldi. “Yine hiçbir şey söylemeden, vedalaşmadan gidiyorsun. Bu gidişinde acaba nelerle imtihan olacaksın.” “Bu defa gitme.” dedi alçak bir ses tonuyla. “Bir kez olsun karşılaştığın sorunları yüzleşerek çözmeyi dene. Seni affetmem kolay değil...Ama yine de denemeye hazırım. Bu gece, bir başlangıç olsun.”

GÖZ

Mustafa Ünver

Yıllardır aynı mekânda çakılıp kalmanın sikkınlığını, bıkkınlığını ve tükenmişliğini iliklerimde hissediyorum. Kaç mevsim gördüm ve hissettim çakılı kaldığım bu yerde. Kar kokuları, şu arkamdaki boş arsaya düşen yağmur kokuları, papatya, dulavrat otu ve ayırık kokuları, rüzgâr ve fırtına kokuları ve tabi türlü türlü insan kokuları. Etrafımda olan biten her şey kokarcadan salınıp yayılıveren o güçlü koku gibi yer ediyor zihnimde.

Sabahlar oluyor, ardından gündüzün birbirinden farklı saatleri, derken akşam ve sessizliği... Yorgan olup üzerime örtülen karanlık geceler. Ah, bir türlü bitmek bilmeyen o ürkünç geceler. Fakat neyse ki geleni gideni çok oluyor da aynı yere çakılı kalmaktan doğan iç daralmasından biraz olsun kurtuluyor, bir nefes alıyorum. Gelip gidenler gerçi benimle pek konuşmazlar, halimi hatırlımı sormazlar ama bazen neşeli gözlerin üzerimde nefeslenmeleri bile iyi geliyor bana. Hatta bir de hanıma benim üzerimden güzel sözler edivermeleri keyfimi hoplatıyor. Güzelliğim üzerinden bir başkasına iltifat edilmesi haddi zatında hakkaniyetli olmadığı kadar makul de değil ama yine de hoşuma gidiyor işte. Tek ben güzel olayım da övgü ve iltifat bırak hanıma gitsin. Neyse... Size asıl habitatımı ve üzerimde bıraktığı tesiri anlatmak istiyorum.

Yaşadığım mekânın geniş, yüksek tavanlı ve havadar olması, hatta evin en büyük ve en güzel odası olması bir talih benim için. Bu yabana atılacak, kıymeti bilinmeyecek bir nimet değil elbet, farkındayım. Bütün bunları biliyorum bilmesine de yine de içimin daralıp patlayacak derecede kabarmasından bir türlü kurtulamıyorum işte, ne yapayım. Sabah güneşinin yarım saat kadar da olsa yüzünü varlığıma döndürerek beni selamlaması da şükrettiğim nimetlerden biri. Biliyor musun, güneş özellikle de yazları her şeyden ve herkesten önce ilk beni selamlıyor bu odada. Bu da beni kıskananlara kapak olsun işte ohh. Ama isterdim ki bende daha uzun kalsın, bedenimi sadece şöyle bir yalayıp geçmek yerine, gün boyu benimle olsun. Neyse buna da şükür, bu kadarını bulamayanlar da var.

Yıllardır yaşadığım mekânın tüm köşeleri, kıvrımları, girintileri, çıkıntıları ve ayrıca eşyaların nerede, nasıl vaziyet aldıkları, perdelerin renginden tavanda takılı avizenin şekline kadar her şey zihnime sanki perçinlerle kazınmış. Gözlerimi yumsam bile en ince ayrıntılarına kadar oturup anlatabilecek kadar iyi tanıyorum salondaki her objeyi. Mekândaki nesneleri ev halkının benim kadar bilmediklerine adım gibi eminim.

Hemen sağ yanımda beyaz boyalı mobilya bir televizyonluk duruyor ve tam ortasında da 105 ekran LCD bir televizyon var. Üst tarafında ise simetrik takılmış bir klima. Aksi yapılmalı gibi düşünülse de onu daha çok kışları çalıştırıyorlar. Hanımım gelene gidene hep alt ve üst komşuların salonlarında oturmadıklarını, daha çok oturma odalarında vakitlerini geçirdiklerini, bu yüzden de salondaki kaloriferlerini kapattıklarını söyleyerek “bizim salon ısınmıyor ayol,” diyerek dert yanıyor. “Halbuki onlar da salonlarında yaşasalar ve kaloriferlerinin vanalarını kapatmasalar ne iyi olur, böylece bizim sürekli yakılı tuttuğumuz iki koca radyatör de salonumuzu daha iyi ısıtır. Hem onlar hem biz sıcacık yaşar gideriz. Küçük odalarda ömür mü geçer ayol,” diyerek de hayıflanıp tekrar edegeldiği nakaratı tamamlıyor. Hanımım bu yakınmasında sonuna kadar haklı, ben de aynı şeyi düşünüyorum. Zaten yıllardır aynı mekânda direk gibi çakılı kalmam canımı

fazlasıyla sıkıyor, bir de ev halkının kışları salonu terk ederek kapısını kapatmaları, üstelik kapının altına da sanki ebediyen bir daha açıp içeriye adım atmayacaklarına yemin etmişlermiş gibi sünger çekmeleri çok sinir bozucu. Hanımımın dediği gibi ne kadar geniş olursa olsun koridorda, mutfakta ve kişisel odalarda ömür mü geçer. Ölünce zaten iki metrelik çukurda yatıp durmayacaklar mı? Şimdiden mezar gibi odalara hapsolmak da nedir yahu? Ama Allah var benim aile salonda oturmadıkları halde kaloriferleri yine de açık tutuyorlar. Pinti komşuları gibi fazla doğalgaz faturası gelecek diye kapatmıyorlar vanaları, bu elbette iyi bir şey. Ama hanımıma nispeten daha tutumlu olan beyimin zaman zaman benim tam arkamdaki kaloriferi kapattığı oluyor. Tabii ona da hak vermiyor değilim, sonuçta faturaları o ödüyor. Ama hiç olmazsa iç duvarın önündeki radyatörü hiç kapatmaması iyi bir teşekkürü hak ediyor doğrusu.

Benim bu durumda umacağım tek şey eve misafirlerin daha sık gelmesi. Onlar gelince radyatörlere destek olarak klima da açılıyor haliyle, salon adamakıllı ısınıyor. Soğuktan büzüşmüş kemiklerim “ha şöyle,” diyerek ısınıp yumuşamaya başlıyor. Allah’tan misafirleri sık geliyor, haftanın en az iki akşamı ya akraba ya eş dost mutlaka bir gelenleri oluyor. Bir de yukarıda Allah var haklarını yemeyeyim, misafirleri olmasa bile hafta sonları salonu ısıtarak ailecek hep yanımda oturuyorlar.

Araya hep başka konular girdiği için yaşadığım mekânı tanıtmayı bir türlü bitiremedim. Nerede kalmıştım? Ha tamam hatırladım. Televizyonlu duvar takip edildiğinde karşımıza camları yerden başlayan bir balkon kapısı çıkıyor. Biraz eğilince perdenin altından balkonun krem seramiklerini görebiliyorum. Perde demişken tüm perdeler üç parçalı; yani krem stor güneşlik ve bol dökümlü güpür kruvaze tül ile kahverengi kumaştan rahat dökümlü dış perde. Bu kısmı fazla betimleyemeyeceğim, çünkü kapının kalın stor perdesi yılın on iki ayı kapalı neredeyse. Beyim, komşu apartmanın pencerelerine oldukça yakın olmasından dolayı bu perdenin genellikle kapalı tutulmasını istiyor. Anlayacağınız mahremiyete duyarlı biri. Hem kendisinin hem komşularının özeline çok saygılı. Gerçi beyimin hiç aklına gelmiyor ama, benim gördüklerimi, şahit olduklarımı bir bilse kafamı koparır alimallah. Neyse ki mekânım salon olduğundan konuşmalarına kulak kabartmam dışında mahremiyetlerine çok fazla tanık olmuyorum. Genelde muntazam kıyafetlerle geliyorlar yanıma. Yalnız bu konuda büyük oğullarından biraz şikâyetçiyim.

Neşeli bir çocuk, evin sohbet havasını hep o yönlendiriyor, herkesi büyüleyen ve zevkle dinleten güzel hikâyeler anlatıyor, daha çok tutku derecesinde sevdiği yolcu otobüslerinden ve arabalardan konuşuyor, gülüyor, güldürüyor. Bir fabrikada birim yöneticisi gibi bir pozisyonda çalışıyormuş. Bir ara konuşurlarken duyduydu, işletme mastırını da bitirmiş galiba. Konuşmaları benim de hoşuma gidiyor doğrusu, somurtup oturmaktan daha iyi tabii. Ama oğlum, erkek de olsan insan kıyafetine dikkat etmez mi az biraz? Ne o kısacık bol şortlar giyerek karşıma geçmeler ve koltuğa iki metre on santim yayılmalar öyle. Tövbe tövbe. Haydi benden çekinmiyorsun, babandan annenden de mi çekinmiyorsun?

Neyse... Balkon kapısını geçtikten sonra aynı yönde duvar boyunca yerleştirilmiş şık denebilecek kahverengi, ceviz bir konsol var. Kapakları kirli beyaz boyalı, daha doğrusu beyaz krem ortası gibi. Üstündeki duvarda üç yapraklı yonca şeklinde etrafı yine aynı mobilyadan çerçevelenmiş klasik büyük aynalar takılı duvara. Aynaların üstünde ise dış çerçevesi kahverengi, iç kadranı altın sarısı, büyük kare tipli klasik bir duvar saati asılı. Tik tak sesleriyle bu antika saat ortama, birbirine hafif hafif sürten yaylardan çıkan

mekanik bir koku yayıyor. Ne antika hem de. Her zaman haftada yirmi dakika geri kalan bir antika. Rahmetli babasından hatıra kaldığı için yenisini alarak değiştirmeyi hiç düşünmüyor beyim. Ben de dahil tüm ev halkı duvara ve eve çok yakıştığı konusunda hemfikir. Dedğim gibi yarım asırlık bu emektarın tek kusuru ciddi anlamda geri kalması. Evin beyi buna da bir çözüm bulmuş kendince. Aklına estikçe iki üç güne bir kol saatinden kontrol etmeye bile gerek görmeden beş on dakika ileri sardırıyor, altında uzanan amuda kalkmış kafa gibi düğmesini çevirerek. Konsolun önünde ise salon kapısı yönüne doğru uzanan aynı mobilyadan imal edilmiş on iki kişilik bir yemek masası var. Etrafı da oldukça rahat olduğunu tahmin ettiğim krem yünlü kumaşlardan döşenmiş sandalyelerle çevrili. Masa her misafir geldiğinde açılıyor ve yemekler burada yeniyor. Doğrusu ev sahipleri cömert insanlar, yemek yedirmeyi seviyorlar, gelen misafirlerin yemek yemeden kalktıklarına pek şahit olmadım. Beyim “misafirlerimiz Tanrı konuklarıdır, evimize bereket getirirler. On kismetle gelir, sadece birisini yer dokuzunu bırakıp giderler,” diye düşünür. Allah var hanımı da cömert, o da yedirmekten, zahmetli olsa da sofralar kurmaktan çekinmez. Fedakâr bir kadın ama ben ondan biraz şikâyetçiyim. Misafirlerine gösterdiği ilginin onda birini beş yıldır şurada put gibi duran, ağzı var dili yok şu zavallı şahsıma göstermiyor. Aç mıyım susuz muyum diye sorduğu yok. Ha tam da konu buraya gelmişken beyimin bir aile sohbeti esnasında anlattığı bir hikâyeyi aktarayım size:

Efendim hocanın biri köyün birine ramazan imamlığına durmuş. İşte teravih namazlarını kıldırıyormuş, ezanları okuyormuş, vaaz ediyormuş, mukabele, Kur'an hatmi okuyormuş filan. Geçici olduğundan hanımını getiremiyormuş yanına. İmam o köyde bayram namazına kadar artık sıkacak dişini, idare edecekmiş. Ama mübarek gün, mevsimin en uzun ve en sıcak yaz günlerinde on sekiz saat aç, susuz oruç tutmak da kolay değilmiş tabii. Eli de yemek yapmaya hiç yakışmazmış hocanın. Buzdolabında hazır yapılmış yemekleri bile ısıtıp kendi önüne koyamayacak kadar beceriksizin tekiymiş. Ramazan ayının ilk günleri köylü iftara davet etmiş, sahur yemeklerini vermişler vermesine ama üç beş gün sonra davetlerin ardı arkası kesilmiş. Hoca iyiden iyiye köylüye kızıyor, köpürüyormuş. Lakin edebinden de kimseye bir şey diyemiyor, kimseden bir şey isteyemiyormuş. Ama günler de geçmek bilmiyormuş bu arada. Daha bir haftası ancak bitmiş mübarek ramazanın. Geride daha var üç koca hafta, en az yirmi gün. “Ben herhalde bu köyden sağ çıkamam, bayramı göremem, açlıktan ölür giderim buralarda,” diye de için için sızlanıyormuş. Neyse bir akşam teravih namazından önce vaazında Hz. İsa'nın Allah tarafından göğe yükseltildiğini anlatan âyetleri tefsir ediyormuş. O sırada köylülerden biri ayağa kalkarak “Hocam Hz. İsa acaba gökte ne yiyip ne içiyordur?” şeklinde bir soru sormuş. Hoca zaten günlerdir midesine doğru dürüst bir yemek girmeden tuttuğu oruçlardan gına gelmiş, burasına kadar dolmuş vaziyette olduğundan dayanamamış ve kürsüde patlamış. Anlayacağınız açmış ağzını, yummuş gözünü: “Ulan deyyüsler,” demiş. “Allah katındaki ulu bir peygamberin gökte ne yiyip ne içtiğini merak ediyorsunuz da köyünüzde size hizmet verip duran hocanızın ne yiyip ne içtiğini neden merak etmiyorsunuz!?” diye kükremiş.

İşte ben de bu imam gibi hanımımından biraz şikâyetçiyim. Evine gelen misafirlere en iyi yemekleri hazırlıyor, yorgunluk nedir argınlık nedir bilmiyor ama yıllardır şu köşede kös kös oturan bana “canın ne ister? ne yersin? ne içersin?” diye hiç sormuyor. En iyi yaptığı şey ayda bir filan ağzıma biraz su akıtmak. Zaten her tarafım susuzluktan ve vitaminsizlikten çatır çatır kurumuş, betim benzim sararmış, canlı cenazeye dönmüşüm.

Sabrediyorum ama haberi olsun ben de hoca gibi bir gün patlamamak için kendimi zor tutuyorum.

Nerde kalmıştık? Efendim, masanın ve salon kapısının olduğu duvar boydan boya kâğıt kaplı. Krem renkli kabartma desenli, belirgin olmayan çiçek ve dalları olan güzel bir duvar. Benim çok hoşuma gidiyor, salondaki en sevdiğim duvar diyebilirim. Diğer üç duvar ise kesekağıdı renginde plastik boyalı. Kapım beyaz boyalı Amerikan paneli cinsinden. Renginin beyaz olması içimi açıyor. Koltuk takımlarından iki kişilik olanı yemek masasının önüne paralel şekilde konmuş. Oturanların rahat bir koltuk olduğunu söyleyip övdüklerine defalarca şahit olduğum için ben de konforlu olduğunu söyleyebilirim. Televizyonluğun tam karşısındaki duvar önünde de aynı koltuğun üç kişilik olanı var. Kapı ile üçlü koltuk arasında ise beyaz boyalı şık tasarımlı iç içe geçmeli sehpa yerleşik. Kâğıt kaplı duvarın tam karşısındaki duvarın önünde koltuk takımının iki berjeri bakıyor birbirine hafif yandan. Güneşin beni her sabah selamladığı pencere tam da bu duvarın ortasında işte. Aslında pencereden daha büyük bir tasarım. Kapısı da dahil pencerenin üç kanadı yerden tavana kadar cam. Şanslı oluşum biraz da bu pencere sayesinde diyebilirim. Gündüzleri sürekli aydınlık ve ferah bir mekân yaratıyor bu pencere. İlk yıllar önündeki Fransız balkonun demirlerine bahardan sonbahara kadar çiçekleri eksik olmayan saksılar takardı hanımım. Hem benim içimi açıyordu hem de sokaktan geçenlerin çok hoşuna gidiyordu bu çiçek korusu. Onların ıslık ıslık gözlerle balkona doğru dönüp dönüp baktıklarına kaç kere şahit olmuşluğum vardır. Birbirinden alımlı begonyalar, petunyalar, menekşeler ve karışık gül aranjmanlarının oluşturduğu beyaz, kırmızı, sarı, pembe, lacivert çiçeklerin ortaya çıkardığı renk cümbüşüyle sanki saklı bir cennet. Son yıllarda ailenin üzerinde gezindiğini hissettiğim kara bulutlar ve hanımımın beyimin yaz aylarını kırsal ortamda geçirmeyi tercih etmeleri bu güzelliğin de sonunu getirdi yazık ki.

Fransız balkonlu pencerenin iki yanında ise simetrik radyatörler takılı duvara. Köşesinin birinde aydınlığı tam da benim istediğim alımlılığa yükselten ve sarı ışıklar yayan çift lambalı abajur duruyor, önünde de bir zigon sehpa. Üstüne beyimin o sıralar okuduğu bir iki kitap konulmuştur genelde. Ha bir de su içtiği yarım litrelik üstü folyo kâğıtla şapkalanmış dev bir cam bardak dikilir kitapların yanında. Sehpanın altında ise bir, en fazla iki günde bir değişen beş litrelik pet şişe demirbaştır. Beyim su içmeyi çok sever sevmesine ama isterdim ki arada bir de beni hatırlasın.

Benim tam önümdeki sehpa üstü saksılarda birkaç yeşillik var. Dekoratif olmaktan ziyade tropikal bir görünüm sağlıyorlar ortama. Çiçekleri olmadığı için çok üzgünüm maalesef. Kendinde olmayan bir nitelik hemcinslerinden beklense ayıp olmaz herhalde. Salonun tavanında ise tam ortaya denk gelmiş alımlı ve şatafatlı, yukarı doğru kıvrılan altı kollu ve her kolunda bir damla ampulün yuvalandığı hoş bir avize salınıp duruyor. Tüm materyali kaliteli sarımtırak kıvrımlı cam borulardan ve kollardan oluşuyor. Ortasından ve kol altlarından aynı materyalden yapılmış dekoratif, iri, kristal görünümlü iri cam boncuklar sallanıyor.

Tam da benim istediğim gibi ortama ıslık ıslık, sımsıcak sarı ışıklar yayıyor. Ancak yine de mekânın istediğim düzeyde aydınlanması ancak abajurun da devreye girmesiyle gerçekleşiyor. Orta yerde ise büyük bir sehpa duruyor ve kırmızı çerçeveli, açık kahve desenli, köşeleri bordo çiçekli yün halının üstündeki alanı neredeyse kaplıyor. Beyim bundan çok şikâyetçi, “neden bu kadar büyük bir sehpanın salonumuzu işgal etmesine müsaade ediyoruz. Zaten bu iri kıym sehpayı sadece çift kişilik koltukta oturanlar çay ve

pasta tabaklarını üzerine koyarak kullanabiliyorlar. Bu koca hilkat garibesinin boylu boyuna salonun ortasında uzanıp yatmasına izin vermek yerine gerektiğinde misafirlerimizin önlerine doğuran sehpalardan koysak olmaz mı?” diyor. Haksız mı? Hanımımın çekindiğim için haklı da diyemem. Sonra yakınmaları ve atışmaları felsefik bir hal almaya başlıyor. Ama beyimin “parasını ödeyip satın aldığımız bir eşyaya neden kölelik yapıyoruz? Kendi elimizle edindiğimiz objeye tanrı diye tapmanın ne âlemi var?” şeklinde biraz isyan kokan ama ikna gücü gayet yüksek olduğunu düşündüğüm konuşmalarının hanımım üzerinde zerre etki yapmaması enteresan doğrusu. Aramızda kalsın ama adam bence sonuna kadar haklı. Yazık ki lâkırdılarının evde bir geçerliliği yok. Durun bir dakika, koridordan beyimin bakır çalığı konuşma kokusu geliyor:

- Tatlım bak ne diyorum, çiçek de açmayan şu köşedeki ağacımsı bitki artık iyice yaşlandı. Onu çöpe atıp yerine rengârenk çiçekler açan bitkiler mi koysak acaba, ne dersin?”

ARAMIZDAKİ ŞEYLER

Gülhan Tuba Çelik

“Bir dakikanızı alayım,” dedim. “Muhasebeye imza attırıp geleceğim.” Diğerleri gibi müşteriye yollamıyordum hiç. Kendim gidiyordum odasına. Mutluluğa giden on sekiz basamak ve yirmi altı adım. Orada, kapının arkasında bir adam. Yalnızca koltuğunda oturarak bile bir kadını mutlu edebilen.

O koltukta yıllardır başka birileri vardı aslında. Varlıkları bende bir karşılık uyandırmayan. Bazen yanlarına girip çıktığım ama yaşamasızca. Maaşlarımız aksamaya başlayınca artmıştı söylentiler. El değiştirecekti kurum. Bizim patronlar iflas bayrağını çekmişti de eli alemleri kendilerine güldürmeden ayrılmak istiyorlardı piyasadan. Bir dostları kurtarmıştı onurlarını, adı Selim. Ne kadar uzun boylu, kendinden emin ve güleç bir isim. Her şeyden önce sesini sevdim Selim’in. Kendisi gelmemişti daha. Travnik’teymiş, vezirler kentinde. Yeşili, maviyi ve beyazı hatırlıyorum. Hepsisi birbirinden berrak. Kürşat’ı severken oradaydım ben de. Kalenin taşlarından birine adını kazıdım mutlulukla şehrin güzelliğine bakarken. Selim’in sesi gün içinde birkaç kez bize ulaşmaya başladığında, sürpriz istemeyip ayrılan üç beş kişi hariç kurumdaydık hepimiz. Canlı, istikrarlı, güven veren bir sesin talimatlarını herkesten önce yerine getiriyordum. Düşündüklerini ve önerdiklerini görünce ona hiç tanımadan güveniyordum. Hepimizi kurtarmıştı bir yerde. Bizim için risk almıştı. Bütün bunlardan başka da beni çeken bir şeyler vardı sesinde. Düşünme biçimi, olaylara bakışı, zekâsı ve esprileri sadece o kanaldan ulaştığında bile etkiliyordu beni. Ona daha görmeden bağlanmışım.

Birkaç hafta sonra bir pazartesi “Selim Bey Türkiye’ye dönmüş, bugün ya da yarın gelecek,” dediler. O gün belki yüz defa kapıya baktım. Tamam fotoğraflar var sağda solda da onlar sana bir şey söylemez. Bazı insanların enerjisi çok başkadır ve karşısına çıktığın ilk an çarpılırsın. Pazartesi gelmedi ama salı günü bana olan buydu. Simsiyah saçların ve sakalların altında yazın esmerleştirdiği yakışıklı bir yüz büründü o sese. Bir an dikkati dağılmayan gözler. Hareket etmeden duramayan eller. Masa, bilgisayar, mouse, klavye, ofis telefonu, kişisel telefon, hepsiyle birden devinen bir adam. Karşısına çıkan her bilinmeyen kurumu, ülkesi ve dünyayla birlikte düşünebilecek kadar büyük. Kendimi hiçbir zaman aptal olarak görmedim ama karşısına geçince birden aptallaşmaya başlıyordum. Sesini duyunca soracağım şeyi unutuyordum. Hızımı herkes överken onun yanında elim ayağıma dolaşıyordu ve yavaşlıyordum. Yani bu aşk bana da sürpriz oldu. O andan itibaren varlığı bütün dünyayı kapladı. Bazen dörtte beşte heyecanla uyanıp ilk metroların çalışmasını sabırsızlıkla bekliyor, onu görecektim olmanın mutluluğuyla evden çıkıyordum. Selim otoparktaki yerine gelip yerleşene kadar huzur bulmuyordu içim. Bir yandan onunla sohbet etmek için yapılacak ne kadar gereksiz iş varsa üstünden geçiyor, bir yandan pencereyi gözlüyordum. Bazen çöplerle, bazen kargolarla, bazen okuduğu kitaplarla arabadan inmesini izliyordum camdan. Aheste aheste binaya girişine bakıyordum içim giderek. Sırada yukarı çıkmak için bir bahane bulmak kalıyordu. Günün, onu ilk yakından görüşü.

Acele etmiyordum yanına gitmek için. Kafasında bin tane şeyle geldiğini biliyordum. Biraz çalışması ve kafasını boşaltması lazımdı. Akşama kadar hiçbir iş yapmadan oturan tiplerden değildi. Çay sevmemesini, çay içmemesini buna bağlardım ben. Çay seni zamana ve insanlara karşı sorumlu kılardı. Biriyle çay içiyorsan ona en az beş dakikanı ayırmak zorundaydın. Selim kimse için bunu yapmazdı. En az zamanda en çok verim alma adamıydı. Daima ama daima çalışırdı. Onun odasında çay içebilen tek kişi sorumlumuz Nilüfer Hanım'dı. Kurumun kanına karışmış, mayasına katılmış bir kadın. Ezelden beri bana samimi gelmezdi ve istemedi de olsa bunu her zaman belli etmiştim. Nilüfer korkuturdu beni. Bazen herkes hakkında aklıma gelen her şeyi direkt söylerdim ve gülmezdi bile. Yorumsuz kalırdı. Yorumsuzluk hayatidir, risksizdir, profesyonelcedir. Ben bunu bilmezdim. Benim ertesi gün hakkında bir fikrim yokken on yıl sonra nerede olacağını bilirdi o. El değiştirmelerden, giden ya da gelen patronlardan etkilenmezdi. Ben onlar gibi değildim ki, yabaniydim. Hayatım boyunca, istemediğim kimseyle konuşmamıştım. Kalbim ne hissediyorsa yüzümdeydi aynısı. Başka türlüünü yapamazdım. Bu ofislerde çekirdekten yetişmemiş, insanlara yalandan gülümsememiş biriydim. Her akşam otoparkıma değil Üçyüzlü metrosuna inmiştim. Dağyolu'na tırmanıp Papatya durağının dibindeki evime varmıştım. Çamaşır asmanın yasak olduğu sitelere inat çamaşırlar sokağın ortasındaydı benim mahalleimde. Kurutma makinesi olan bir tane tanıdığım yoktu. Dış kapıyla kaldırımın arasındaydı bebeklerin salıncakları. Perşembe babaları bulunmazdı içimizde. Sevişmek kadınlı erkekli bir göreve bağlanmazdı. Kimin canı kimi ne zaman isterse. İnsan çekilmemişti içimizden. Etiyle, kanıyla, arzusuyla, sıcaklığıyla insan. Her sabah bindiğim cam korumalı metro hâlâ acayip geliyordu bana. İnsansız olması özellikle saçma. Gelen metroda vatmanla göz göze gelmek istiyordum. Dışarıda legolar gibi dizilmiş betonlar cayır cayır yanarken ofiste kazakla dolaşıyordum klimalara alışmadığım için. Onlar gibi mesafeli giyinmesini de konuşmasını da bilmiyordum. Dahili telefonları sevmiyordum. Günde on iki saat birbirini görüp yine de birbirine hanım bey demeleri samimiyetsiz geliyordu bana. Hitapsız bir konuşmayı tercih ediyordum. İşimi çok sevmem ve iyi yapmam koruyordu beni, bunun farkındaydım. Bir bahane bulup yanına çıktığımda pek konuşamazdım aslında. Hele Nilüfer oradaysa hızlıca işimi halleder çıkardım. Tam Selim gelmeden önce yaptıkları yüzünden fena bilenmişim ona. Nilüfer tam bir ahlak abidesiydi. Ya gençliğinde bir şeyler yaşayıp toplumsal baskıdan dolayı bununla yüzleşemediği için ya da yapıştığı aile fertlerini mutlu etme telaşı yüzünden bekar kalmıştı kırk beşine kadar. Sonuç olarak cinselliğinden arınmıştı. Özellikle erkek personelin annesi gibi davranırdı. Hep onları düşünen, sırtlarını sıvazlayan, karılarının çocuklarının hatırını soran, ortamda ufak imalar olduğunda "Hişt, noluyor bakalım, Naime seni oyar," diye karıları adına aba altından sopa sallayan. Her şeye vakıftı, her şeye. Ofiste cana yakın bulduğum tek kadın aşıktı o aralar. Azize. Deli bir çekim oluşmuştu bizim çocuklardan biriyle aralarında. Uzun uzun anlatırdı onu bana. "Mars'ı ve Satürn'ü akrepte," derdi. "Bu ona aşırı bir cinsel çekim ve aura veriyor. Benim de yükselenim akrep. Ondan karşı koyamıyoruz birbirimize. Mars'ı akrep olan erkek doğuştan sahiptir çekicilik enerjisine. Etkilemek istediği herkesi rahatça etkiler. Ay burcu oğlak. Maddiyatçı ve materyalist. Bunlar için saygınlık ve güç önemli. İnatçı. Yükselmeye ve başarmaya odaklı. Duygularını asla göstermez. Daha da önemlisi Jüpiter'i oğlakta. İşte bu sıkıntı biraz. Geleneksellik, dindarlık verir Jüpiter'in oğlakta olması. Hem Venüs'ü hem Merkür'ü ikizlerde. Bu ona düşünsellik veriyor. Maddi tarafını biraz dengeliyor. O yüzden zekâ seviyor. Bu burcun manipülasyonu da meşhurdur.

Herkesin ne istediğini anlar ve ona göre hareket eder. Benim nasıl ölüp bittiğimi öyle güzel anlıyor ki. Hoşuna da gidiyor. Flörtümü kabul ediyor. Of bir kere, tek bir kere yeter aslında. Eriyorum kızım ona baktıkça.” Azize’nin salaklığını atlamadı Nilüfer. Bizim kız sonradan anlattı kendini nasıl ele verdiğini. “Sende bu aralar bir güzellik, bir neşe, yoksa bir şeyler mi var, hımmm,” demiş Nilüfer önce. Üç beş gün peşinde dolaşmış Azize’nin. Ortama giren yabancı duyguyu anlaması lazım ki müdahale edebilsin. Kontrolü dışında bir şey olmasın. En ufak şeyler bile onun gözünün önünde yaşansın. O uygun görüyorsa gelişsin her şey. Gardını biraz indirdikten sonra evine davet ettirmiş kendini. Bizim kız sadece aşık değil, ödülünü de almış o aralar. Sevişmiş adamla. Yerlere göklere sığmıyor mutluluktan. “Ya bu senin özel hayatın, kim karışır,” diye diye tüm hikâyeyi dinlemiş Nilüfer. Meğerse adetmiş bir de o gün. Oturduğu koltuğa çıkmış kanı. “Ay kusura bakma canım,” diyerek ıslak mendil istemiş yalandan. İyi kötü silip gitmiş. Ertesi gün o kadar iflasın, el değiştirmenin arasında bizim kızı odasına çağırmış eski patron. “İş yerinde yaşanması uygunsuz bazı durumlar olmuş. Adam bize lazım, seni yollayalım.” Şok olmuş Azize. İnsanların aşka bu kadar düşman olmasını anlayamamış. Mutluluğa, coşkuya. Kime ne zararı olmuş ki sevmesinin. Bir kalem dahi almamış odasından. Kimseye bir şey dememiş. Binadan çıktığı gibi çekip gitmiş. Eve varır varmaz da çöpe atmış koltuğu. Nilüfer’in yüzünde yaprak kımıldamadı ama içinde zil çalıp oynadığına emindim. Biraz da o yüzden odada Nilüfer yoksa uzun uzun seyrederdim Selim’i. Biçimli parmaklarıyla para sayarken nasıl da maharet doluydu elleri. En çok ellerini severdim. Ellerinden başlayarak izlerdim onu hep. Azıcık uzar uzamaz hemen kökünden kestiği tırnaklarını, yüz kısmında yanlışlıkla unutulmuş bir kıl tanesi bile olmayan sakallarını, keskin dudaklarını, göz kenarlarındaki kaz ayaklarını, açık alnını. Alnı açıldı, veremediği tek hesap olmamıştı. Her zaman dürüst, şeffaf, net. Bazen koltuğunun yan tarafına geçip bir evrak almam gerekirdi. O zaman da ayaklarını izlerdim. Ayakkabılarını çıkarmış, terliklerini giymiş olurdu çoktan. Terlik giyen insan bulunduğu yerde mutludur. Acelesi yoktur. Başka yere kaçmak istemez. Ayaklarından birini altına aldığında hele, nasıl da sempatikti. Bileklerini kollardım. Şöyle bir eğilip dokunabilseydim ayak bileklerine. Saniyede milyon kez çarpıp bölerken onu içimde, dünyadan habersiz iki üç iş daha bitirmiş olurdu Selim. Gitme vaktim gelirdi yine. Kapıyı kapatırken son kez bakardım ama çoktan sıçramış olurdu kafasındaki diğer işlere. Saatinin birini sağ koluna takardı hep. Sol tarafına takınca kurma mekanizması elinde oyuk yapıyor diye. O oyuğa da dokunmak isterdim. Baş parmağımla, işaret parmağımla, avucumla, dilimle, bütün varlığımla. O oyuktan haberdar olduğu kadar bile haberdar değildi varlığımdan. Mekanizmanın aksamayan, sıkıntı çıkarmayan, işlevsel nesnesiydim. Yüzünü kaldırıp bir gün bakmadı yüzüme.

Arzumun bir karşılık bulmayacağından emindim zira alkolikler, kumarbazlar, at yarışçıları, başka bağımlılar, yine böyle işkolikler konusunda uzman sayılırdım. Belki benim de işime geliyordu, bana sarmayacağı garanti olan adamları seviyorum sanmak. Belki de hiçbir fikrim yoktu gerçek ve derin sevginin ne olduğuna dair. Ben dolmuşların ön koltuklarında zaman öldürmeyi severdim. Şoförlerle muhabbet etmeyi. Caddemden geçerlerken bana baş selamı vermelerini. Perşembe Pazarındaki Muzcu Fatih’in hafif erotik takılmalarına gülümsemeyi. Hapse girip izne çıkmış komşu oğlu ufak bir laf atıp şansını denemek istediğinde ona hadi lan demeyi. Selim için hayatın bu tarafı çok geride kalmıştı. Sitesinden çıkıp arabasına binip ofisine gelirken üç klima tarafından koruma altına alınan bir hayat.

Haftada bir gün Pirinççi Köyünden yoğurt alıp evde mayalatarak korurdu doğal yaşamı. Allah var yılda birkaç kez semtine geldiği olurdu. Azize'den duymuştum Selim'in çocukluğunun benim oturduğum yerde geçtiğini. Öğrendim sonra. İşlerin arasına sıkıştırdığım gereksiz sorularla. Papatya durağının karşısında bir papatya. Dağyolu'nda bir çiçek. Zaman zaman oraya gelirdi işte arkadaşlarıyla top oynamaya. Halı sahanın kaydı olsa utanmayıp izleyecektim. Selim için biraz gerçek hayat. Benim hayatım zaten fazlasıyla gerçektir. Onu sevmeye başladığımdan beri iki sabah evde ekmeğim yoktu. Onu sevmeye başladığımdan beri bir akşam aç yattım. Onu sevmeye başladığımdan beri başka bir akşam kapuska pişirdim çok sevdiğim Rus romanlarındaki kadınlar gibi. Onlar gibi aç, gururlu ve erkeksizdim. Selim akşama kadar para sayardı ama ben paraya inanmazdım. Mülkiyete de inanmadığımı Selim'le ne yapacağımı bilemeyince anladım. Benim olduğumu hayal etmişim bir gece. Hikâyenin sonunu getiremedim. Ne yapıldı ki bir ömür bir adamla. İlerleyemedim. Para konusunda zaten yılların beceriksiziydim. Her ay bana yatan paranın sahibi ben değildim. Elime bile geçmeden uçuyordu hepsi. Beni paranın varlığına kimse inandıramazdı. Ekmeğimin olduğu günler veya olmadığı günler vardı. Selim ikisini de bilmedi. İşler aksamadıkça, sistem tıkanmadıkça dikkatini çekmezdim. Sırf onunla konuşmak için bir şeylerden sızlanırdım bazen. Küçük çaplı felaket senaryoları yazar, endişeler uydururdum. O zaman birkaç cümlelik yerim olurdu hayatında ama çok derinlere girmezdi. Sistemin parçaları üzerinde felsefe yapmaya tenezzül etmezdi. Sonuçta teknik işler öyle yürümezdi. Bozuksa yap, yapılmazsa at, yerine yenisini koy ve yola devam et.

Bir gün onu görmeye bahane olsun diye gereksiz bir sebeple odasına uğradığımda Nilüfer yine orada çay içiyordu. Ayaklarını masanın önündeki sehpanın altlıklarına koymuş. Gıcık oluyordum öyle oturmasına. O odada, odanın sahibinden daha rahat olmasına. Selim oğlunu da getirmişti. Minik bir el buzdolabı poşetinden çıkarmış diziıyor ince ince, legoları. Lego da değildir o. İsmi nereden bileyim ben. Adı başkadır, işlevi başkadır, çocuğa katacağı değer ayrıca hesaplanmıştır. Yüzüne baktım oğlanın. Kaşı, gözü, dudakları aynı babası. Bir de gülmesin mi aniden. Öyle aniden gülümsemeleri bile aynı. Güreşçi amcasını anlatıyordu Selim Nilüfer'e. Amcasının Karadeniz'in dağ yollarını yaya aşarak komşu köylerdeki şenliklere gitmesini. Saatlerce güreşip dönüşte omzuna attığı koyunla, kuzuyla evine geri dönmesini. Yiğitliğini. "Adımız aynı," dedi. O dağ yolundan bu Dağyolu'na bir Selim. Sen amcanın adını taşıyorsun, oğlun senin yüzünü taşıyor. Oğlun başka bir yük taşıyor. Arabanla taşıyorsun onu okullara, ortamlara, şehirlere, şimdiden başka ülkelere. Senin burnun kırık. Onun burnunu hiç kırmayacak arkadaşları. Koruyacaksın. Pandemide dünyayla beraber hareket etmeyi bilip krizi fırsata çevirerek ona bir kardeş bile yapacaksın. Karın hiçbir gece yalnız kalmayacak evinde. Aynı yatağa girmesen de aynı çatının altında kalacaksın. Evine girip kapını herkese kapatacaksın. O dağ yolundan bu Dağyolu'na bir Selim. Biri insanlar seyretmezken anlamsızken diğeri kendini bütün insanlardan tenzih etmiş. Rakamlardan ötesini gördüğü yok. Önünde de kafasında da dünyanın sekmesi açık ama hayata baktığı başka penceresi yok. Ekranında ya da telefonunda gizlediği bir şey yok. Çalışıyor evet çünkü yarattığı iktidardan haz alıyor. Bu iktidar onun varlığını geçerli kılıyor. Çarkın sağlıklı ilerlemesini sağlayan bir dişli olmak hariç hiçbir şeyin benimle alakası yok.

O gün de geldi birkaç kişi. Yolu tarif ettim.

"On sekiz basamak ve yirmi altı adım sonra bir oda çıkacak karşınıza. Selim Bey'e imza attırıp öyle gidin."

ADLE LİNA

Kudbeddin Çelik

Ve eylül...
Yanık bir türkü gibi
Göge asılmış.
sen yoksun,
Hüzün damlıyor bulutlardan
İçimin çorak çöllere.
Sen yoksun,
Kalbim, yalın ayak koşuyor
Bir serabın peşinden.
Harap, virane, hüsrân.
Sen yoksun,
Eylül hazan.
Gel,
bağ bozumu vakti
Hasretler hasat edildi
Bir bakış uzaklığı mesafeler
Kumrular eve dönüyor
Çocuklar okula
Bak, Eylül de geldi
Bir sen gelmedin
Adle Lina...

MAHALLENİN İĞNECİSİ

F.Ahu Çetres

Akdenizin nemli sıcağı, nefes almasına izin vermeyecek kadar onu bunaltmaktaydı. Arkasına verdiği vantilatör, seni serinletiyorum işgüzarlığında, adeta ona rol kesiyordu. Ezme tabağını tezgahdan alıp tepsiye yerleştirdi verandaya götürmek için. Muhammara için ayırdığı küçük ekmek parçacıklarını rendelemeye çıkardı buzdolabından. Değerlendireceği kuru ekmekleri buzdolabına koymazsa, kurutamayacağını bilirdi. Akdenizin nemi her hangi bir şeyin kurumasına asla izin vermezdi ki. Cacığı sofraya hemen oturmadan önce koyacaktı. Buzdolabında az daha bekletecekti. Bozulmaya başlamasından endişe ediyordu çünkü. Zeytinyağlı lahana sarmalarını da kayık tabağa yerleştirdi itinayla. Cacıkta kullanacağı sarımsağın iki dişini peçeteye sarıp tekrar buzdolabına koydu. Haydari için diğer güne saklayacaktı onları. Verandaya açılan mutfak penceresinden, çilingir sofrasının kurulmasını beklediği sırada, hazırladığı mangal ateşini elindeki karton parçasıyla harlatmaya çalışan Hüseyin'e baktı. Her zamanki gibi sıcaktan bunaldığı üzere atlet ve patlıcan çizgili pijamasıylaydı.

“O sana layık değil kızım!”

Ablası, Hüseyin'le izdivacına, daha önceki kısmetlerinde olduğu gibi yine karşı çıkmıştı. Arap uşağı demişti onun için. Duldu üstelik. Boyu kadar çocukları vardı. Hem sonra halde çalışıyordu. Belki de hayatında hiç kravat takmamış, gömlek giymemiş bir adamla evlendiremezdi onu. Buna asla izin vermeyecekti.

‘ Hımmm.’

Izgaradaki levrekler nasıl da güzel kokmaya başlamıştı. Tuzla ovaladığı soğanları sudan geçirirken sesli düşündü;

“Sanki kravatlı taliplerim kapıya gelmemişti de, sen beni onlara verememiştin.”

Elli adım kadar mesafelerinde oturan aile apartmanındaki Hatice Hanım, onun için az mı gelmişti Saadet Hanım’ı iknaya;

“Öğretmen kendisi Saadet Hanım. Bir evin bir oğlu. Kibar, efendi. Hacıbey, babasından övgüyle bahseder hep. Tuhafiye dükkanına gelip gittikçe tanımış ailesini. Görgülü bir aile diyor onlar için. Sen düşün yine. Nermin onlarda yoyulmaz.”

Saadet Hanım, ojeli parmaklarını ileriye doğru yelpazelendirerek;

“Yooo katiyen olmaz Hatice Hanım. Ben dayanamam Nermin’imin hasretine. Ben, onu uzaklara veremem. Öğretmen diyorsun. Belli mi olur memurun işi? Ya alır götürürse yaban ellere kızımı?”

“Anamurlular Saadet Hanım. En fazla oraya ister çocuk tayinini. Gel, yok deme. Kız kursun yuvasını vakti gelmişken.”

Hatice Hanım’ın son ziyaretinde, yüzünü düşürmüştü Saadet Hanım. Bu konuda daha fazla konuşmak istemediğini söylemişti. Sonrasında, başka talipler için yine başka mazeretler bulacaktı ablası.

Besleme olarak geldiği bu evde öğretmen Saadet Hanım ve öğretmen Mustafa Bey, on beş yıllık evliydi. Çocukları olmadığı için görev yaptığı köyünde, uzaktan akrabası olan ailenin, yedi yaşındaki kızını alıp getirmişti Mustafa Bey evine. Büyük bir evdi yaşadıkları ev. Bahçesi vardı. Evin önünden arabalar, motosikletler geçiyordu. Pazar da kuruluyordu az ötelere. Sonra denize de çok yakındı evleri. Hemen arka sokaklarıydı deniz. Cennette gibi hissetmişti, öğretmen çift kendisine ait odasını da gösterince.

“Nermin! Hadi güzelim! Levrekler daha beklemesin ateşte!”

Buzdolabında beklettiği cacığa da nane yaprakları serpip verandaya geçti Nermin.

“Çocukları da çağırıydık.”

Dedi hayıflanarak. Onlar da severdi babalarının elinden balık yemeği.

“Boş ver Nermin çocukları. Biz keyfimize bakalım. Sinemadan çıkınca uğrayacaklarmış zaten. Koyayım mı bir tane daha? Nasıl? İstediyin gibi kızarmış mı?”

“İstediyin gibi olmuş mu?” “İstediyiniz gibi olmuş mu?”

Küçük yaşlarda girdiği mutfakta yaptığı yemek sonrası sorardı Saadet Hanıma. O ise şımarık bir çocuk edasında ya;

“Az daha pişmeli” ya “Tuzu mu az olmuş bunun” ya da “Diğerinde daha güzel yaparsın. Artık idare edeceğiz bununla.”

Şeklinde yorumlar sıralardı, güzel bir iltifat sonrası cesaret edip, az ilerideki aile apartmanının kızlarıyla açık hava sinemasına gitme talebinde bulunmasın diye.

O kadar özenirdi ki o apartmanın genç kızlarına. Lise yaşlarında, evlerinin arka tarafına düşen sahil yolunda onlarla yürümeyi, onlardan okul anılarını, komik ya da şaşırtıcı aile hikayelerini dinlemeyi ne çok severdi. Onlarla arasında iki yaş vardı. İlkokulda aynı okuldalardı. Ortaokuldan sonra okutmadı Nermin’i Saadet Öğretmen. Gerek yok diyordu soranlara.

“Mustafa Bey hastalara, çocuklara iğne yapabilmesi için onun sertifika almasını sağlayacak. Elinde zanaati olacak Nermin’in. Harçlığını da kazanır. Ne yapacak dahasını okuyup.”

Mahallenin İğneci Nermin'i olmuştur genç yaşında. Elinde üstten kulplu çantası, kim çağırırsa giderdi iğne yapmaya. Kimine romatizma iğneleri yapardı kimine tetanos kimineyse ateş düşürücü iğne. Az ötelindeki aile apartmanına da muhtelif sebeplerle çok gitmişliği vardı. Ablasının dediği gibi harçlığını da çıkarıyordu artık. Mesleğini seviyordu, mahalleli kendisine kıymet veriyordu. Yalnız, üzüldüğü bir şey vardı ki o da çocukların kendisinden korkmasıydı. Onu gördükleri an ağlamaya başlamalarıydı. İşte buna hiç dayanamıyordu. Yetişkinlere vurduğu iğneler sonrası 'Ellerin dert görmesin kızım' duaları iştirken, küçükler, küçücük dudaklarının arasında geveliyorlardı sanki isyanlarını, beddualarını.

Saadet Öğretmen, Nermin'e iyi birer ebeveynlik yaptıklarını gelen geçene, konu komşuya her fırsatta söyler, ona meslek kazandırarak bileğine altın bir bilezik takmış olduklarından da övünçle bahsederdi. Zaten o kadar iyilerdi ki ona karşı, Allah mükafat olarak onun gelişinden üç yıl sonra onlara bir erkek evlat bile vermişti.

Limandan kalkan gemi düdüğünün derin ve güçlü çıkan "Duuuuut" sesi yankılandı gökyüzünde. Farklı bir ürperti hissetti Nermin. Tam olarak kendisinin de tarif edemediği karışık duygular hissettirirdi ona bu ses. Gitmek isteyip de gidemediği yerlere duyduğu özlem, terk etmek isteyip de terk edemediklerine yapamadığı vedalar, gerçekleşmesini hayal ettiği kavuşmalar. Karışıkta işte.

Ablası ve Mustafa Babasıyla gitmişlerdi limanın açılışına. Dönemin Başbakanı, Valisi, Belediye Başkanı ve daha birçok protokol üyelerinin de bulunduğu kalabalıkta, büyük bir açılış merasimi olmuştur. 1962 Mayısında, limandan ayrılan gemilerin çıkardığı "Duuuuut" sesi, Nermin'e sanki 'Keşke seni de götürebilseydik. Keşke.' diyorlardı.

O ses hep aynı şeyi söylemişti yıllarca Nermin'e.

"Keşke."

Saadet Hanım'ın son zamanlarında, onun için eczaneye sık gittiği günlerdeydi, Serapla tanışması. Tebessümle başlayan sözsüz iletişimleri zamanla ayaküstü kısa sohbetlere kaymıştı. Hemen açıldı kendisine Serap. Babasıyla tanışmasını istiyordu;

"Çok iyi insandır babam Nermin Abla. Bir tanısan. İnan sen de seversin. Annem öldükten sonra yalnızlığını bizle öteledi. Küçüktük. Bir yabancıyı, karısı da olmuş olsa yanımıza sokmak istememişti. Şimdi onu çok iyi anlıyoruz. Ama artık o da yalnız olmasın istiyoruz. Hepimize çok iyi geleceksin sen abla. İnan, biz de sana. Lütfen bir kez konuş babamla."

Nermin'in evliliği düşünmeyi bırakalı yıllar olmuştur. Aile apartmanında yaşayan mahallenin kızları birer birer evlerinden uçtuktan sonra belki de. Lise yaşlarında kalmıştı sık görüşmeleri, kaçamakları, bir yerlerde buluşmaları. Geçen yıllar içinde onların hamileliklerine, çocuklarının büyüdüklere şahit olmuştur. Ya o. O hep aynı yerdeydi. Aynı evde ve aynı unvanla. Mahallenin iğnecisi.

"Cafer'i görmeye ne zaman gidelim Nermin. Haftaya gidelim mi ziyaretine? Ne dersin. Trene atlar gideriz. Adana'yı da gezeriz istersen."

Çatalına aldığı soğan salatasını, levreğin üzerine yayarken sormuştu kocası. Çok kazanan biri değildi ama gönlü boldu. Hep dediği bir lafı vardı;

"Hayat kısa Nermin, bak kuşlar uçuyor. "

Akşam vakti kuşları falan gördüğü yoktu da anlardı kocasının ne demek istediğini.

Hüseyin'in oğluydu Cafer. O da tıpkı babası gibiydi. Ağır başlı, içten. Kendisine karşı da her zaman saygılıydı. Evlendiklerinde henüz on yaşındaydı Cafer. Hiç yabancılık

çekmemişti. Tanışır tanışmaz kendisine Nermin Abla demeye başlamıştı bile. Hüseyin, mazur görmesini istemişti ondan, kendisine abla dediği için. Anne diyemezdi ona. Hatırlıyordu çünkü annesini.

Askeriyede oto tekniker olarak çalışıyordu Cafer. Askerliğinde yeteneği fark edilmiş, Komutanları yönlendirmişlerdi onu, profesyonel personel olması için. Şükür üç yıldır kadrolu çalışmaktaydı Adana'da.

"Hayır Mustafa Bey! Bana neden anne diyecekmiş. Kocaman kız. Annesi olmadığını da gayet iyi biliyor. İstiyorsan sana baba desin ama bana anne diyemez. Abla diyecek."

Yeni ebeveynlerinin salondaki konuşmalarını, girişteki aynanın tozunu alırken işitmişti küçük Nermin.

"Gidelim Hüseyin. Dediğin gibi gezeriz de. Değişiklik olur."

Kayalıkların üzerine oturtulmuş, verandası Fındık Pınarı manzaralı ahşap yapılı evde, seksenini çoktan geçmiş yaşlı kadın, dozunu kendi hazırladığı iğnesini uyluğuna enjekte ediyordu. Verdiği insülinler, yediği ya da yemediği şeylere bağlı değildi artık. Yaşlıydı. Çok yaşlıydı. Yirmi yıl önce başladığı pankreasa destek insülinleri yaş aldıkça artmıştı, o kadar.

Yıllardır yaptıkları gibi bu yıl da erken çıkmışlardı yaylaya. Nefes alamıyorlardı artık şehirde. Sıcak ikisini de çok zorluyordu. Burada ise daha temiz ve ferahtı hava. Yaş aldıkça konfor alanlarını küçültmek zorunda kaldıklarından, burası onlara yetiyordu. İnsanları da gelenekçi yaşamda kalmak isteyenlerdendi. Komşuluk vardı yaylada. Saygı, hürmet, muhabbet vardı. Bunun yanı sıra yaşam stresi, bir yerlere yetişme telaşı, koşturmaca patırtı gürültü yok denecek kadardı. Seviyorlardı yani yaylada olmayı.

Verandada bekleyen masada, yaşının üstünde gösterdiği emekleri vardı yine; Susamlı biberli ekmek, kısır, çökelek salatası, patlıcan ezmesi, zeytinyağlı sarma ve Seher'in çok sevdiği içli köfteler.

"Arabaların sesi duyuldu Nermin! Geldiler!"

Gelen, rahmetli Cafer'in sağlık çalışanı kızı Seher'di. Antakya'dan gelmişti yıllık iznini kullanmak için. Halalarında birkaç gün vakit geçirmiş ve şimdi onları da alıp yanlarına, yaylaya gelmişlerdi. Duygusal bir karşılamadan sonra oturdukları sofra, ne kadar kalabalık ne kadar coşkulu gelmişti Nermin'in gözüne;

On beş yıl önce iş kazasında kaybettikleri Cafer'in kızı Seher, Hüseyin'in kızları Serap ve Zehra, eşleri, çocukları.

Nermin doya doya bir daha baktı sofradakilere. Bir kez daha hissetmek istedi; şu dünyadan sadece İğneci Nermin olarak geçmeyeceğini. Hüseyin'e baktı minnetle. Ne güzel etmişti bu kel adamla evlenmekle.

Nermin'in bakışlarını okuyan Hüseyin, gözlerini onun yeşiline kırptıktan sonra bakışlarını Seher'e çevirdi;

"Ah! Be gözüm. Ben hep demem mi?"

"Dünyanın en güzel yeri, Nermin Ablanızın sofrası diye"

NİLÜFER

Elif Ahsen Yıldırım

Kimi Nilüfer'e deędirsem,
Kan süzüldü dişlerinin beyazından,
Kimin adını geçirsem Nilüfer'den,
Vurdu, bayağı hüznlerin kıyısına

Başımı yaslasam, omuzlar devrildi,
Nilüfer büyüttüm kör kuyularda;
Işıksız Nilüfer...

Ben doğmuşum,

Nilüfer diyerek-
Yalnızca Nilüfer,

Dilime bağladığım,
Tek "günaydın", Nilüfer.

Uçurum kalırdı buralar,
Şiirden az öte,
Yine atlasam uçurum,
Seslenme Nilüfer.

BİR İKSİR-İ BEYAN

Zümrüd-ü Sabah

Sözcükler dans eder âhenkle, anlam süzülür her heceden,
Her harf bir nota, ahenk bürünür ezelden.
Kimi zaman bir fısıltı, kimi zaman bir çığlık,
Duygular çağlar coşkun nehirler misali, gönüller açılır.
Kalemin ucunda can bulur her sedâ,
Kelimeler coşar, nefesle birleşir bir edâ.
Sevinçte kahkaha olur, hüznünde gözyaşı,
Sözcükler taşır, içten gelen her akışı.
Bir gülüş belirir, narin bir dokunuş,
Aşkla harmanlanır, büyür her vuruş.
Hayaller yeşerir, umutlar serpilir dimağımda,
Sözcüklerin kudreti, ruhu besler âdeta.
Boşlukta yankılanır sessiz sedasız bir feryat,
Zamanı durdurur, anları donatır bir sanat.
Sözcükler birleşir, öyküler yaratır efsunlu,
Sonsuzluğa uzanır, her bir satır ruh dolu.
Hafızamda yankılanır boş bir seda,
Uçar gider ellerimden, son nefesle bir elveda.
Ayrılık bu, bir hançerin keskinliğinde,
Sözcükler düğümlenir, kalır içimde derinde.
Sessiz adımlarla terk ederken beni,
Harfler dağılır, yiter ahengi.
Her hece bir damla gözyaşı şimdi,
Sensizliğin acı kokusu, ruhuma sindi.
Dans etmez artık kelimeler yerinde,
Bir enkaz var şimdi her birinde.
Yazsam ne fayda, silsem ne çare,
Ayrılığın şiiri bu, düşerim dara.
Boşlukta yankılanan hıçkırıklarım,
Umutsuzluğun koynunda yatanlarım.
Bir vedadır ayrılık, son buluşma,
Kalbimdeki yangın, dinmez bir susma.
Bitti mi şimdi, her şey mi rüya?
Harfler bile ağlar, sensiz dünya.
Ayrılığın dansı, bu son vals,
Karanlık çöker, her şey sensiz arsız...

GOL, POLİTİKA, FELSEFE

Uğur Ataş

Avrupa liglerinde bir maçta ilginç bir olay yaşanmıştı. Maçın ikinci yarısının ortalarında, bir korner atışı sırasında futbolcu topa kafa vuruyor. Top ağlarla buluşuyor. Haliyle korneri kullanan takım oyuncuları, karşı takım oyuncuları, hakemler hep birlikte orta noktaya doğru ilerliyor. Fakat topa kafayı vuran futbolcumuzda bir sevinç emaresi yok. Çünkü farkında olduğu bir şeyler var. Fakat futbolcumuz bakıyor ki kimse onun farkında olduğu şeyin farkında değil. Zorlama bir gol sevinciyle o da orta noktaya koşarak içindeki konuyu kapatıyor ve gol takımının hanesine yazılıyor.

Yalanın bir değeri var mıdır? Eğer varsa yalanı kullanma hakkı herkesin midir? Bu soruya politik ekseninde ilk cevabı Devlet adlı eserinde Platon vermişti. Platon'a göre yalanın toplumu yönetmede belli başlı faydaları ve değerleri vardı. Fakat bu olgunun kişisel menfaat için kullanılmasının da önüne geçilmeliydi. Platon bu çizginin korunması için şunu önermişti: "Yalanı yalnızca felsefe eğitiminden geçmiş yöneticiler yalnızca toplum yararına kullanılmalıdır." Evet, avam yalanı kişisel hırs ve çıkarları için kullanır. Avam felsefe bildikten sonra da toplum yararıyla ilgili bir statüsü olmadığından dolayı yalanı kullanması gerekli değildir. Felsefe bilmeyen yöneticinin; belli başlı ahlaki erdemlerden de yoksun kalacağından yalanı kişisel çıkarları için kullanması kaçınılmazdır. Fakat felsefe bilen yönetici belli başlı erdemlere sahip olduğundan yalanı yalnızca yönettiği toplumun yararına kullanacaktır. Dolayısıyla Platon, felsefe bilen yöneticinin toplum yararına söylediği son derece iyimser bir yaklaşım ortaya koymuştur. Yaşadığı dönemde hitabeti ustaca kullananların halkı etkileyerek nice kişisel çıkarları tereyağından kıl çeker gibi elde ettiğine çokça şahit olmuş olacak ki, yöneticinin yalan söylemesine felsefe bilmesi şartını koymuştur.

Nietzsche'ye göre yalanın değeri, onun yaşamın değeriyle olan ilişkisiyle ölçülür. Yalan, kişinin gördüğü bir şeyi görmek istememesi ya da istediği gibi görmek istemesinin bir sonucudur. Yalan ona göre tek başına iyi ya da kötü değildir. Nietzsche'ye göre asıl olan yaşamın kendisidir. Yalan yaşamın ve varoluşun değerini artırıyorsa iyi eksiltiyorsa kötüdür. Bu yönüyle Nietzsche Platoncu ahlak anlayışını yaşamın değerini göz ardı etmekle suçlar. Ona göre Platonculukla birlikte felsefe, yapay ahlaki ilkeler üreten ve bunları insan yaşamının üstünde tutan bir mekanizma haline getirilmiştir. Fakat insan yaşamı yalana oldukça ihtiyaç duyan bir alandır. Sıradan insanlar varoluşlarını ancak belli başlı yalanlara inanarak sürdürebilmektedir. Öte dünya, ahlaki üstünlük, tregedya kurguları... insanların varoluşun acılarından kurtulmak için sığındığı belli başlı yalanlardır ona göre. İnsan, yaşamı boyunca varoluşsal sancılarını hafifletmek için birçok şeyi olduğundan farklı bilmeye ihtiyaç duyar. Varoluştan acı duymamak yaşama değer katmaktır. Dolayısıyla bu minvalde bir yalan iyi bir yalandır. Fakat insanın zihnini yaşamından üstün göreceği değer ve olgularla donatmak onun varoluşunun değerini düşüreceğinden kötü yalanlardır.

Politikacıların belki de en tarihi tespiti insanın yalana olan ihtiyacıdır. Nedense tarih boyunca sosyal hayatta insan için yalana, efsaneye, akılcı olmayana inanmak hep daha cazip gelmiştir. Bunlar bazen hitabetle bazen hamasetle bazen gözyaşıyla süslenerek etkileyici hale getirilmiştir. Sevdiği, görmek istediği, duymak istediği bir yalana inanmaya dünden hazır olan insan; kendini bir yalanın en ateşli taraftarı olarak buluvermiştir. Her ne kadar basit bir terkip olacaksa da Platon ve Nietzsche'nin yalan kuramları arasında bir birleşim gerçekleştirmeye kalksak; felsefe bilmeyen ve belli başlı erdemlerden yoksun politikacıların elinde yalan, varoluşun sancısını hissetmek istemeyen toplumu kendi çıkarları uğrunda sürüklemekte güçlü bir mıknatıs olmuştur. Yalanın yalan olduğunun farkında olan politikacıya burada tek bir iş düşmektedir. O yalanın en güçlü inanırı hatta fedaisi gibi görünmelidir ki her daim yanında hazır fedailer bulabilsin.

Gelelim golümüze... Gol değildi. Yan ağlardaki bir delikten içeri girmişti top. Fakat bunun farkında olan tek kişi topa kafayı vuran futbolcuydu. Maçı izleyen, maç içinde oynayan, maçta görev alan herkes bunu sonradan ekranda maçı izlediğinde öğrendi. Fakat maç olmayan golü kaydeden takımın galibiyetiyle bitmişti. Ağlara giden top herkesçe gol kabul edildikten sonra futbolcumuz hakemleri uyarabilir, deliği gösterebilir ve Platondan beri tarif edilen en üst erdemleri kuşanmış bir kahraman olabilirdi. Diğer bir açıdan o golü atmış olmak ona daha çok mutluluk verebilir, maçı takımına kazandırmış galibiyet golünü atmış bir kahraman da olabilirdi. Varoluşundan tat almayı tercih etmiş olacak ki futbolcumuz ikinciye seçiyor. Ardından da politikanın gereği olan gol sevincini yerine getirdikten sonra orta noktaya koşuyor.

KAVUŞUM

Sennur Mutlugil

Boğazımı sıkıyor kara kuru cadının mor damarlı elleri,
Bir mengene hazırlanmış iç organlarımın pazar yerine,
Hiçbir boşluk yok.

Havasız ortamın son nefeslik hali, boğulurcasına...

Yaşamak için bekleyiş,
Bekleyiş içinde bekleyiş.

Hiçliğe doğru bir yolculuk, dönüş bileti alınmamış.
Zaman, bir kum saatinin içinde o son kum tanesi düşerken durmuş.
Eğilmiş yana doğru, o anda kalmak isteyenler de

Saatin ucundan tutmuş.

Bir ak daha eklenmiş saçlarının kıyısına,
Göz altında toplanmış zamanın ağırlığı.

Kırıksıklıklarda sıkışmış söylenemeyen arzular.

Bir bekleyiş sancısı;

Doğurur nur topu gibi sevdasını.

Ya da uzaklaştırır bağına bastığı acısını.

Beklediğine kavuşunca...

ANILARIN TADINDAKİ YAŞAM

Meliha Kaplan

Kıymetli yılların gençlik zamanı,
Hayatın en güzel ve tatlı anı,
Unutulmaz anıların en güzel tadı,
Hatırladıkça daha da değerlenir varlığı.

Zamanın durdurulamayan muazzam hızı
Geçmişin sisli ve gizemli yanını hatırlatır bazı,
Arkadaş, aile, eş, oğul ya da kızı,
İnsanın tutunmaya çalıştığı kıymetli parçası.

Yaşamanın ruhundaki sevgi ve saygı,
İnsanları bir arada tutan huzurun yanı,
Umutun büyük hayallere tutunan tarzı,
İnsanın kendi dünyasında çizdiği alın yazısı.

HARFLERİN SESSİZLİĞİ, KELİMELERİN YANKISI

Hatice Aktepe

Bir harf, bazen sessizce hayatın yönünü değiştirir; bir kelime, insanın içini olduğu gibi ortaya çıkarır. Harfleri yan yana getiririz, kelimeler doğar; kelimeler birleşir, cümleler oluşur; cümlelerse düşüncenin ve hayatın görünür hâlidir. Heidegger, “Dil, varlığın evidir” der; ben de o evin taşlarının harfler olduğuna inanırım.

Sinema perdelerinde de bu hakikat yankısını bulur. The Artist filminde sessizlik hâkimdir; ekrana yalnızca birkaç yazı düşer. O birkaç harf, koskoca bir duygunun kapısını açar. Bakışlarla birleşince, harflerin gücü sözü aşar. Kafka’nın Dava’sında ise Josef K.’nin kaderini değiştiren, aslında kendi adının eksik bırakılmasıdır. “K.” harfi, onun soyadını siler, bireysel kimliğini ortadan kaldırır. Artık o tekil bir insan değil, herkesin yerine geçebilecek bir figürdür. Küçücük bir işaret, bir insanı sistemin içinde isimsiz, savunmasız ve yalnız bırakmaya yeter. Harf burada, görünmez bir mühür gibi hayatı baştan sona belirler.

Kelimeler yalnızca taşıyıcı değildir; aynı zamanda biçim verendir. Dilin sınırları, insanın ufkunu çizer. Bir alfabenin değişmesi bile bir halkın hafızasını yeniden kurar. Eski harflerle yazılmış bir mektubu okuyamadığında yalnızca bir yazıyı değil, bir geçmişi de kaybettiğini hissedersin.

Edebiyat bu kaybın ve buluşun en sahici tanığıdır. Borges’in labirentleri de çoğu kez harflerle kuruludur; bir kelime başka bir kelimeye, bir kitap başka bir kitaba açılır ve okur kendini sonsuz bir ihtimaller ağında bulur. Onun dünyasında harfler, aynaların birbirini çoğaltması gibi çoğalır; bir cümlenin içindeki tek bir işaret, okuru başka bir evrene sürükleyebilir. Bu yüzden Borges’i okurken her sözcük bir yol ayrımına, her harf yeni bir kapıya dönüşür. Çıkışı olmayan ama sürekli çoğalan bu labirent, bize kelimelerin ve harflerin görünmez gücünü hatırlatır.

Orhan Veli’nin yalın dizeleri ise, harflerin en sade düzeninde bile insanın yüreğini altüst edebilir:

“Yazık oldu Süleyman Efendi’ye.”

Bu cümlenin sessizliği, sıradanlığın içindeki evrensel hüznü taşır.

Küçücük
bir işaret,
bir insanı
sistemin
içinde
isimsiz,
savunmas
ız ve
yalnız
bırakmay
a yeter.

Ve sinema... Arrival'da uzaylıların dili, doğrusal olmayan bir yazı biçimidir. Daireler çizerler, başlangıcı ve sonu olmayan işaretler... Onların harfleri, bizim alıştığımız gibi satır satır akmaz; bir bütün olarak görünür, tıpkı zamanın kendisi gibi. Bu yazıyla karşılaşan insan, zamanın doğrusal akışına mahkûm olmadığını fark eder. Harf, burada bir işaret olmaktan çıkar; geçmişi ve geleceği aynı anda gösteren bir varoluş biçimine dönüşür. Bir kelimeyi anlamak, artık yalnızca iletişim değildir; bir kaderi kavramaktır. İnsan, yeni harflerle birlikte farklı bir algının içine girer. Hangi harflerle düşünüyorsak, o kadarını görebiliriz. Ve bazen bambaşka bir alfabe, yalnızca kelimeleri değil, bütün bir hayatı değiştirir. Arrival, harflerin yalnızca ses değil, zamanın kendisi olabileceğini fısıldar.

Biliyoruz ki kelimeler bazen ağırdır. Yanlış seçilen bir kelime ömür boyu akılda kalır. Bazen tek bir harf, bütün duyguyu ters yüz edebilir. Ve bazen küçük bir fark koca bir dünyanın rengini değiştirir: "Kader" ile "keder" arasında yalnızca bir harf vardır; ama işte o küçük fark, yaşamın yükünü bambaşka bir tonda taşır.

Bir harf düşer, bir kelime eksilir, bir cümle yarım kalır. Zamanın akışı da böyle değil mi? Hiçbir şey bütünüyle tamamlanmaz, hiçbir cümle noktasına ulaşmaz. Yine de insan, eksikliklerle örülmüş bu labirentin içinde yürür; her adımında yeni bir kelime bulur, her kayboluşunda yeni bir harf. Ve sonunda fark eder ki hayat, bitmeyen bir metindir: biz yalnızca onun kenarına küçük notlar düşeriz.

BİR ÇİFT İSKARPİN

Emine Önder

Her eve girer bu veda bir gün,
Dağılır her ocak, dağılır bir gün
İnsan hiç olmamış gibi, uçup gider de,
Kapı dışında kalır, bir çift iskarpin...

Ateş yakıp kavursa da düştüğü yeri,
Söner bütün yangınlar kalır külleri.
Göçülen yerden de dönülmez geri,
Öksüzdür kapıda, bir çift iskarpin.

Kaybolur merdivenden topuk sesleri,
Anılara karışır dünün izleri,
Unutmam diyeninde, anmaz sözleri,
Sessizdir kapıda, bir çift iskarpin.

Kapanır kapılar üstüne bir bir,
Seni senden başka kim duyabilir.
Sanmaki sevdiklerin seninle gelir,
Yalnız kalır kapıda, bir çift iskarpin.

Artık gölgen bile, yoktur o evde.
Merak edilmezsin, "nasılsın?" "nerde?"
Unutulur her insan, günün birinde,
Gitmiştir kapıdan bir çift iskarpin.

NİŞANESİ KALSIN

Ali Havan

Kılıncı kuşandım çıktım meydana
Çekil ortasından hayat cengimin
Kararttım gözümü her şey bir yana
Bekliyorum çıksın diye dengimin

Gözlerim boşluğa saplandığı an
Tabut hazırlansın doğar doğmaz tan
Bırak el taşısın sen bir ucundan
Düşüp devrilmesin tut çelengimin

Yelkovan kolunda akrep yuvası
Kundakta tutulur günlerin yası
Hayat fırçasının sahte pudrası
Dökülür üstüne uçuk rengimin

Gölgemi zoraki taşımakta yer
Gözleri yoldadır "bahar nerde" der
Ansızın yerlere saçılır yükler
Kopunca bağları hayat dengimin

Gün yorgunluğunu attığım durak
Tenimi okşasın bir avuç toprak
Hiçbir şey istemem taze gül bırak
Nişanesi kalsın mezar sengimin

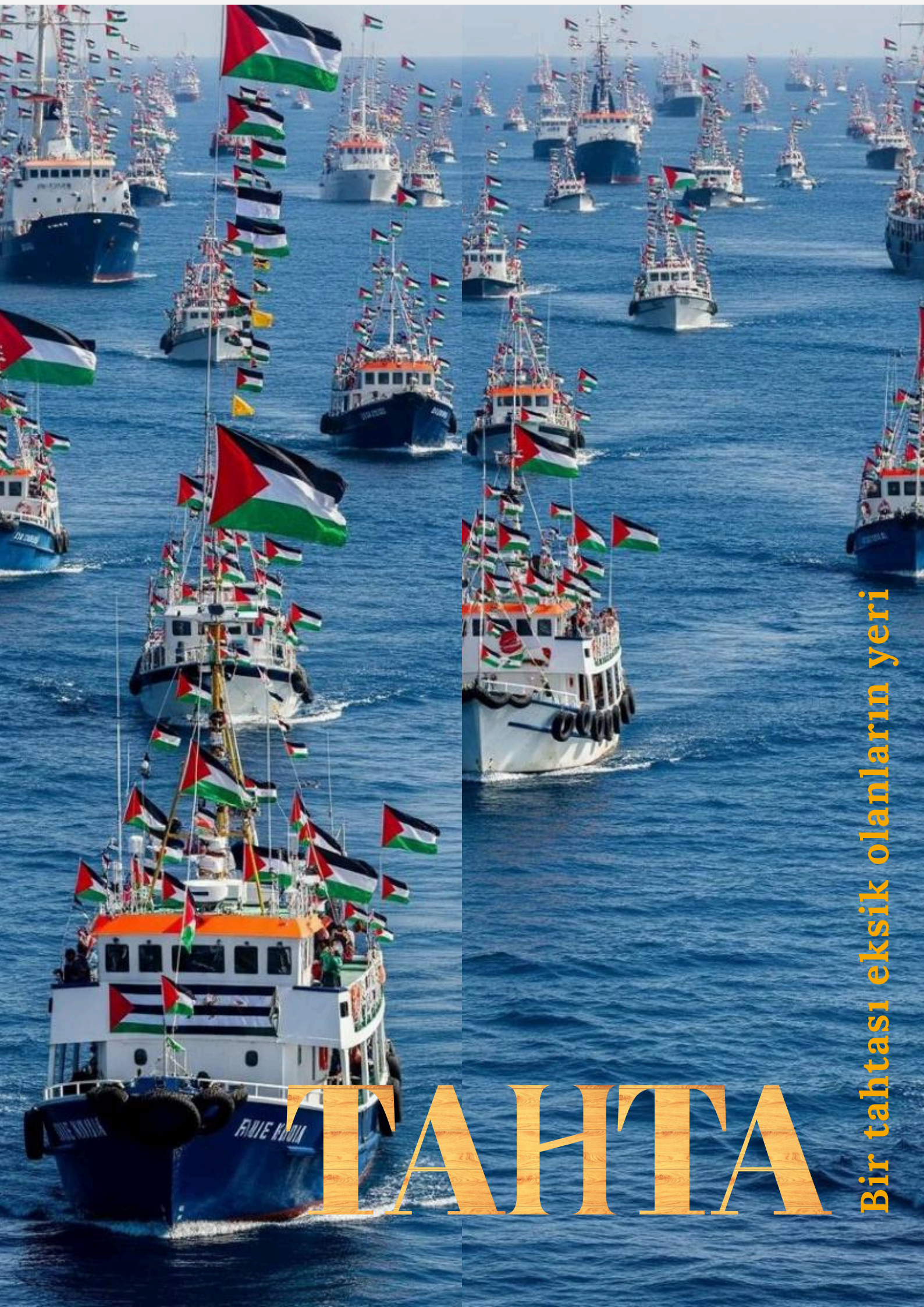

“Sen yoksa beni
Yaşamaktan bıkar mı sandın?
Kaçar çöllere giderim mi sandın
Açmıyor diye
Bütün düş tomurcukları?”

Johann Wolfgang von Goethe, Işık, Biraz Daha Işık, S. 166- 168

Çeviri: Sabahattin Eyüboğlu

TAHTA

Bir tahtası eksik olanların yeri